Ulga dla pracujących seniorów: warunki i koniec zwolnienia

Niedziela, 22 listopad 2026, 14:32, autor: Fakturowo.pl

Kobieta po ukończeniu 60 lat i mężczyzna po ukończeniu 65 lat mogą korzystać ze zwolnienia z PIT do 85 528 zł przychodu rocznie, jeżeli nadal pracują lub prowadzą działalność, podlegają z tego tytułu ubezpieczeniom społecznym i nie otrzymują świadczeń wykluczających ulgę. Sam wiek nie wystarczy. Znaczenie mają źródło przychodu, moment jego uzyskania oraz to, czy senior zaczął już pobierać emeryturę.

Kto może skorzystać z ulgi dla pracujących seniorów?

Ulga jest zwolnieniem podatkowym przewidzianym w art. 21 ust. 1 pkt 154 ustawy o PIT. Przysługuje kobietom po ukończeniu 60. roku życia oraz mężczyznom po ukończeniu 65. roku życia. Nie trzeba kończyć zatrudnienia ani zamykać firmy. Przeciwnie: zwolnienie dotyczy określonych przychodów z aktywności zarobkowej, a nie samego posiadania statusu emeryta.

Warunki trzeba spełniać łącznie. Oprócz odpowiedniego wieku i właściwego źródła przychodu konieczne jest podleganie z tytułu jego uzyskania ubezpieczeniom społecznym w rozumieniu ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Senior nie może też otrzymywać świadczeń wymienionych w przepisie, mimo nabycia do nich uprawnienia. Należą do nich przede wszystkim emerytura i renta rodzinna z powszechnego systemu, a także odpowiednie świadczenia rolnicze, mundurowe i uposażenia w stanie spoczynku.

Samo ustalenie prawa do emerytury nie jest tym samym co jej otrzymywanie. Osoba, która ma przyznaną emeryturę, lecz jej wypłata jest zawieszona, może spełniać warunek nieotrzymywania świadczenia. Nie należy natomiast przyjmować, że każda renta automatycznie wyklucza zwolnienie. Przepis wskazuje konkretne świadczenia; renta rodzinna i renta z tytułu niezdolności do pracy nie są na potrzeby tej ulgi tym samym.

Jakie przychody obejmuje zwolnienie?

Ulga nie obejmuje wszystkich pieniędzy otrzymywanych przez seniora. Ustawowy katalog uwzględnia przychody ze stosunku pracy i stosunków pokrewnych, określonych umów zlecenia, działalności gospodarczej oraz zasiłku macierzyńskiego. W przypadku zlecenia chodzi o umowy wskazane w art. 13 pkt 8 ustawy o PIT, a nie każdą czynność potocznie nazywaną zleceniem.

Źródło przychodu	Znaczenie dla ulgi
Umowa o pracę	Przychód może korzystać ze zwolnienia po spełnieniu warunków wieku, ubezpieczeń i nieotrzymywania wskazanych świadczeń.
Umowa zlecenia objęta ustawowym katalogiem	Zwolnienie jest możliwe, jeżeli senior podlega z tego tytułu ubezpieczeniom społecznym.
Działalność gospodarcza	Ulga obejmuje przychody rozliczane skalą podatkową, podatkiem liniowym, w ramach IP Box lub ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych.
Umowa o dzieło	Nie jest objęta ulgą dla pracujących seniorów.
Najem prywatny, emerytura, przychody kapitałowe	Nie korzystają z tego zwolnienia.

Nie każdy przelew od pracodawcy jest wynagrodzeniem objętym ulgą. Przykładowo zasiłek chorobowy stanowi inne źródło przychodu niż wynagrodzenie za pracę i nie korzysta z tego zwolnienia. Trzeba go odróżnić od wynagrodzenia chorobowego wypłacanego na podstawie przepisów prawa pracy. O rozliczeniu decyduje charakter świadczenia, a nie sam nadawca przelewu.

Jak działa limit 85 528 zł w roku?

Limit dotyczy przychodu, a nie dochodu po odjęciu kosztów. Wynosi 85 528 zł na osobę w roku podatkowym. Nie dzieli się go proporcjonalnie do liczby miesięcy, w których senior spełniał warunki. Osoba, która osiągnęła wymagany wiek w

trakcie roku, może wykorzystać cały limit, ale wyłącznie do przychodów uzyskanych w okresie spełniania warunków zwolnienia.

To jeden limit dla wszystkich objętych ulgą źródeł. Nie przysługuje osobne 85 528 zł dla etatu i kolejne dla firmy. Wspólny limit obejmuje również przychody zwolnione w ramach ulgi na powrót, ulgi dla rodzin 4+ i ulgi dla młodych. Nie oznacza to, że każda osoba może korzystać z każdej z tych preferencji; chodzi o zasadę sumowania zwolnień, jeżeli w danym roku wystąpi prawo do więcej niż jednego z nich.

Przykład: pani Elżbieta ma 63 lata, nie otrzymuje emerytury i spełnia warunek ubezpieczenia. W 2026 r. uzyskała 60 000 zł przychodu z etatu oraz 40 000 zł przychodu z działalności opodatkowanej skalą. Wszystkie te przychody powstały w okresie uprawniającym do ulgi. Zwolnienie może objąć łącznie 85 528 zł, a pozostałe 14 472 zł przychodu trzeba rozliczyć na zasadach właściwych dla jego źródła. Nie jest to jeszcze kwota podatku ani automatycznie kwota dochodu do opodatkowania.

Czy po przekroczeniu limitu od razu trzeba zapłacić PIT?

Przekroczenie limitu nie odbiera zwolnienia przychodom, które prawidłowo zostały nim objęte. Rozliczeniu podlega nadwyżka. Sposób obliczenia podatku zależy jednak od formy opodatkowania i przysługujących kosztów oraz odliczeń.

Przy skali podatkowej znaczenie ma także kwota wolna, wynosząca 30 000 zł dochodu rocznie. Dlatego przekroczenie 85 528 zł przychodu nie musi oznaczać podatku do zapłaty. Kwota wolna jest jedna dla dochodów rozliczanych skalą, a nie osobna dla etatu, działalności i emerytury. Inny dochód opodatkowany skalą może ją już wykorzystać.

Podatek liniowy i ryczałt nie dają kwoty wolnej właściwej skali. Nie można więc przenosić na te formy rozliczenia uproszczenia, że senior zawsze ma dodatkowe 30 000 zł bez podatku. Przy ryczałcie podstawą rozliczenia jest przychód, natomiast przy skali i podatku liniowym znaczenie mają również zasady ustalania dochodu.

Od kiedy można stosować ulgę i kiedy ona przestaje działać?

Zwolnienie obejmuje przychody uzyskane po osiągnięciu wymaganego wieku, jeżeli spełnione są pozostałe warunki. Nie obejmuje automatycznie całego roku, w którym przypadają 60. albo 65. urodziny. Przy wynagrodzeniu pracowniczym liczy się co do zasady moment otrzymania pieniędzy lub postawienia ich do dyspozycji, a nie miesiąc, za który należą się pracownikowi.

Podobnie rozpoczęcie pobierania emerytury nie przekreśla prawidłowego zwolnienia wcześniejszych przychodów z tego samego roku. Przychody uzyskane przed otrzymaniem emerytury mogą pozostać objęte ulgą. Natomiast wypłat uzyskanych już po rozpoczęciu jej pobierania nie można zwalniać tylko dlatego, że dotyczą wcześniejszej pracy.

Przykład: pan Jan ma 66 lat i do września 2026 r. pracował bez pobierania emerytury. Wynagrodzenie otrzymał 8 września, a pierwszą emeryturę 18 września. Wrześniowe wynagrodzenie może korzystać z ulgi, jeżeli pozostałe warunki są spełnione i wystarcza limit. Premia wypłacona 9 października, już w okresie pobierania emerytury, nie będzie objęta tym zwolnieniem, nawet jeśli dotyczy wyników pracy z sierpnia.

W działalności gospodarczej nie wolno bez sprawdzenia stosować reguły właściwej dla pensji. Przy rozliczaniu przychodów na zasadach ogólnych moment powstania przychodu może poprzedzać zapłatę faktury. Dla przypisania go do okresu zwolnienia trzeba ustalić datę przychodu według zasad stosowanych w danej firmie, w tym uwzględnić kasowy PIT, jeżeli przedsiębiorca skutecznie go wybrał.

Jak zastosować ulgę u pracodawcy lub zleceniodawcy?

Senior może złożyć płatnikowi oświadczenie o spełnianiu warunków zwolnienia. Pozwala to uwzględniać ulgę już przy obliczaniu zaliczek, zamiast odzyskiwać nadpłacony podatek dopiero w rozliczeniu rocznym. Oświadczenie jest składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za fałszywe oświadczenie i powinno zawierać wymaganą klauzulę.

Płatnik uwzględnia oświadczenie najpóźniej od miesiąca następującego po miesiącu, w którym je otrzymał. Nie należy zatem zakładać, że dokument przekazany tuż przed wypłatą musi zmienić rozliczenie tej konkretnej pensji. Brak oświadczenia nie odbiera samego prawa do ulgi: podatnik może wykazać przysługujące zwolnienie w zeznaniu rocznym.

Jeżeli senior zaczyna otrzymywać emeryturę lub przestaje spełniać inny warunek, powinien zaktualizować albo wycofać wcześniejsze oświadczenie. Dalsze niestosowanie zaliczek przez pracodawcę nie tworzy prawa do zwolnienia. W rozliczeniu rocznym liczą się rzeczywiste warunki, a nie wyłącznie sposób sporządzenia listy płac.

Co powinien kontrolować przedsiębiorca i osoba z kilkoma wypłatami?

Przedsiębiorca sam uwzględnia zwolnienie przy obliczaniu zaliczek lub ryczałtu. Powinien oddzielić przychody objęte ulgą od pozostałych oraz zachować możliwość sprawdzenia dat ich powstania. Dokumentacja powinna pozwalać ustalić, dlaczego dany przychód mieści się w okresie spełniania warunków i ile rocznego limitu pozostało do wykorzystania.

Przy etacie połączonym z firmą szczególne znaczenie ma warunek ubezpieczeniowy. Nie wystarczy, że senior jest ubezpieczony z jakiegokolwiek powodu. Trzeba sprawdzić podleganie ubezpieczeniom społecznym z tytułu uzyskiwania przychodu, który ma zostać zwolniony. Samo opłacanie składki zdrowotnej z działalności nie zastępuje tego warunku.

Osoba otrzymująca wynagrodzenia od kilku płatników powinna samodzielnie sumować przychody. Poszczególni pracodawcy nie mają pełnej wiedzy o pozostałych wypłatach ani o przychodach z firmy. Jeżeli łącznie zastosują zwolnienie powyżej dopuszczalnej kwoty, nadwyżkę trzeba opodatkować w zeznaniu. Może to oznaczać dopłatę mimo braku zaliczek w trakcie roku.

Jak rozliczyć ulgę rocznie i poprawić pomyłkę?

Ostateczne rozliczenie następuje w zeznaniu odpowiednim dla źródła przychodów i formy opodatkowania: PIT-37, PIT-36, PIT-36L lub PIT-28. Należy sprawdzić zarówno kwoty wykazane jako zwolnione, jak i przychody pozostawione do opodatkowania. Informacja od płatnika jest punktem wyjścia, ale nie zwalnia podatnika z kontroli wspólnego limitu i okresu uprawnienia.

Zeznanie za 2026 r. należy złożyć do 30 kwietnia 2027 r. Jeżeli zaliczki pobierano mimo prawa do ulgi, jej wykazanie może spowodować nadpłatę. Jeśli natomiast zwolniono przychody po utracie uprawnienia albo ponad limit, trzeba uwzględnić je w prawidłowym rozliczeniu. Błąd stwierdzony po złożeniu zeznania wymaga korekty; zaległość podatkowa może wiązać się z odsetkami.

Ulga dotyczy PIT, a nie automatycznego zwolnienia ze składek ZUS, składki zdrowotnej czy VAT. Przed wyborem między dalszą pracą bez emerytury a rozpoczęciem jej pobierania trzeba więc porównać konkretne kwoty: wartość nieotrzymywanych świadczeń, oszczędność podatkową oraz obciążenia pozostające do zapłaty. Sam roczny limit zwolnienia nie jest kwotą finansowej korzyści seniora.

Tagi: ulga dla pracujących seniorów, pit seniora, pit-0 dla seniora, limit 85528 zł, emerytura a działalność gospodarcza, zwolnienie z pit